

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249271

รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

จำเิยร ชุณทโสภาค

คุชฎีนิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นดาระธมบุรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (สังคมวิทยา)
ปีการศึกษา 2553

รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

จำเนียร ชุณหโสภาค

คุษฎัณัพนัธัสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นสาระสมบรุณัของการศัษาตามหลักสูตรปรึญญา
ปรัษญาคุษฎัณับัณทิต (สังคมวิทยา)
ปีการศึกษา 2553
ลัษสัทธีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

A PARTICIPATORY COMMUNITY CAPACITY REINFORCEMENT
MODEL FOR SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT
IN LOWER CENTRAL THAILAND

JUMNIAN JUNHASOBHAGA

A DISSERTATION PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(SOCIOLOGY)

2010

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุฏีนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร พิมพ์สิทธิ์)

(อาจารย์ ดร. เทิดชาย ช่วยบำรุง)

(รองศาสตราจารย์ ดร. เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิธ)

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. จิรโชค วีระสย) ปรัญญาคุณูปบัณฑิตทางสังคมศาสตร์

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. จิร โโชค วีระสย)

(ศาสตราจารย์ ดร. จ่านงค์ อติวัฒนสิทธิ)

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารัง สุทธาสาสน์)

(ดร. ตะเธิยค ศีลำน้อย)

(อาจารย์ ดร. วันเพ็ญ วอกกลาง)

โครงการปรัชญาคุชฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์ รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วม
เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัด
ภาคกลางตอนล่าง

ชื่อผู้เขียน นางจำเนียร ชุณหโสภาค

ชื่อปริญญา ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต

สาขาวิชา สังคมวิทยา

ปีการศึกษา 2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณุฎินิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร พิมพิสุทธิ์
2. อาจารย์ ดร. เทิดชาย ช่วยบำรุง
3. รองศาสตราจารย์ ดร. เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา

249271

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง (2) สร้างรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง และ (3) ทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research--PAR) และแนวทางการวิจัยเชิงสำรวจและวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก 12 กิจกรรม ซึ่งศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในชุมชนที่ประกอบด้วย ผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ และกลุ่มผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน

1. การประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนาก่อนที่จะทำการเสริมศักยภาพให้กับชุมชนด้วยการสำรวจศักยภาพเบื้องต้นพบว่า ทั้ง 4 ชุมชน มีศักยภาพทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยมีความพร้อมและความต้องการที่จะเสริมศักยภาพเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. สร้างรูปแบบที่ใช้ในการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อให้สามารถเข้าร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งได้เป็นรูปแบบ “กระบวนการสะท้อนความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” แล้วจึงทำการทดสอบรูปแบบด้วยกระบวนการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการการท่องเที่ยว จึงได้เป็นรูปแบบ “กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

3. ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ซึ่งได้เป็นรูปแบบ “การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง” ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 16 กิจกรรม คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง การสำรวจความต้องการและการเตรียมการของชุมชนการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) คัดสรรชุมชนที่มีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว (2) ประเมินศักยภาพและความต้องการในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (3) ให้ชุมชนสะท้อนความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยว (4) ตรวจสอบความต้องการของชุมชนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว (5) วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนและบูรณาการความต้องการในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (6) สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย ขั้นตอนที่สองการสร้างกระบวนการจันทามติของการออกแบบเรียนรู้ของชุมชนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ (7) การบรรยายด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (8) การศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (9) การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (10) การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (11) ประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ (12) การสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำชุมชน และขั้นตอนการติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ (13) การติดตามผลที่ได้จากกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้กับ

คนในชุมชน (14) การประเมินผลภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของ
คนในชุมชน (15) การประเมินผลศักยภาพชุมชนในมุมมองของผู้นำชุมชนและปราชญ์
ชาวบ้าน (16) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

Dissertation Title A Participatory Community Capacity Reinforcement
Model for Sustainable Tourism Development in
Lower Central Thailand

Student's Name Mrs. Jumnian Junhasobhaga

Degree Sought Doctor of Philosophy

Major Sociology

Academic Year 2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Tipaporn Phimphisut Chairperson
2. Dr. Therchai Choibamroong
3. Assoc. Prof. Dr. Ake Tangsupvattana

249271

In this dissertation, the researcher investigated the potentialities of selected communities in developing sustainable tourism. The researcher accordingly constructed a model for the promotion of community potentialities enabling full participation in the development of tourism. Once formulated, this model was tested so as to be able to find an appropriate model for the development of sustainable tourism in the provinces of the lower central plains.

Using a qualitative approach, the researcher utilized the method of Participatory Action Research (PAR) and conducted surveys. The process consisted of three major steps and twelve activities. The research population

consisted of three groups: (1) community groups concerned with the operation of tourism in the community consisting of representatives from both the private and public sectors; (2) a group of Thai and foreign tourists; and (3) a group of community leaders and local “wise men.”

Findings are as follows:

1. In evaluating the potentialities of the communities and determining demand for development, it was first necessary to conduct a primary survey of the four communities. Surveyed were the potentialities and demands in the communities in respect to the areas of knowledge, skills, and positive attitudes toward the development of tourism. Evaluated was whether or not these communities were prepared to develop tourism.

2. Next a model was constructed that would be conducive to actualizing the potentialities of these communities in regard to the development of sustainable tourism. The result was the development of a model applicable to “a process that reflected the demands of the community toward sustainable tourism development.” Thereupon, the model was tested using the process of relationship circles for tourism management. This in turn resulted in the full development of a model for “the process of participatory workshop research for the development of sustainable tourism.”

3. An appropriate model for the development of sustainable tourism in the provinces in the lower central plains was subsequently developed as a model for “a participatory community capacity reinforcement model for sustainable tourism development in lower central Thailand.” The application of this model consisted of three steps (sixteen activities) as follows:

Step One: Conducting a survey of needs and preparation for tourism communities by means of inquiring into (1) the aspect of selecting communities which are tourism performers; (2) evaluating potentialities and needs for the development of tourism; (3) allowing communities to reflect on the need for developing tourism; (4) checking community needs by experts in tourism; (5) analyzing community potentialities and the integration of needs for the development of tourism; and (6) developing relationships with communities serving as target areas.

Step Two: Developing unanimity in respect to the design for community learning in the aspect of tourism through (7) giving talks on sustainable tourism; (8) organizing field trip study on sustainable tourism; (9) providing workshops on sustainable tourism; (10) making plans for the development of sustainable community tourism; (11) evaluating the levels of satisfaction of those participating in activities promoting community potentialities; and (12) conducting in-depth interviews with community leaders.

Step Three: Conducting follow ups and evaluating the actualizations of tourism potentialities through (13) conducting follow-ups on the results of the activities of promoting the actualizations of the potentialities of tourism on the part of community members; (14) evaluation after participating in activities promoting the potentialities of people in the communities; (15) evaluation of the potentialities of communities on the basis of the points of view of community leaders and local “wise men”; and (16) continuous development.

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร พิมพิสุทธิ์ อาจารย์ ดร. เทิดชาย ช่วยบำรุง และรองศาสตราจารย์ ดร. เอก ตังทรัพย์วัฒนา คณะกรรมการที่ปรึกษาคุษฎีนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ทำให้ผู้วิจัย เกิดการพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยทุกท่านได้ให้ความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมควร กวียะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศพร ภาระสกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขคุษฎีนิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการขึ้นสอบ สัมมนาวิชาการแต่ละครั้ง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. จิรโชค วีระสย ประธานคณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ ดร. จำนงค์ อธิวัฒน์สิทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อารง สุทธาศาสน์ ดร. ละเอียด ศิลาน้อย และอาจารย์ ดร. วันเพ็ญ วอกลาง ที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำในการขึ้นสอบป้องกันคุษฎีนิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์सानต์ พันธุลาภ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลวรา สุวรรณพิมล ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สนับสนุนทุนการศึกษา สมาคมนักวิจัยในความอุปถัมภ์ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม คณะวิทยากรกิจกรรมโครงการจัดอบรม คูงานที่ชุมชนต้นแบบด้านความสามัคคี กลุ่มผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ และกลุ่มผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากคุษฎีนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิชัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนทำให้คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จสมบูรณ์

จำเนียร ชุณหโสภาค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(10)
สารบัญตาราง.....	(15)
สารบัญภาพประกอบ.....	(20)
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดการศึกษาศักยภาพชุมชน	9
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง	17
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ เจตคติ และความพึงพอใจ	31
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและการพัฒนาชุมชน	34
ทฤษฎีศักยภาพในการพัฒนาและการแพร่กระจาย	37
แนวคิดรูปแบบการเรียนรู้ของชุมชน	40
ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่.....	45
ทฤษฎีข่ายใยชีวิต	48
ธรรมาภิบาล.....	50

บทที่	หน้า
แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	54
แนวคิดทางธุรกิจด้านส่วนผสมทางการตลาด	62
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	81
กรอบแนวคิดในการวิจัย	91
3 ระเบียบวิธีการวิจัย	93
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	95
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	98
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
ขั้นตอนที่ใช้ในการวิจัย	101
สรุปขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน 12 กิจกรรม	117
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความต้องการและเตรียมการ	122
ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง ทดสอบ และพัฒนารูปแบบการเสริมสร้าง ศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	182
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง	209
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	285
สรุปผลการวิจัย	285
การอภิปรายผล	303
ข้อเสนอแนะ	314
ภาคผนวก	
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	316
ข ตารางวิเคราะห์ข้อมูล	388

ภาคผนวก	หน้า
ค ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการวิจัย	550
ง รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	567
จ รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการวิจัย	571
บรรณานุกรม	580
ประวัติผู้เขียน	590

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สถิตินักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2548.....	2
2 กลยุทธ์การตัดสินใจขององค์กรด้วย 4'Ps	63
3 เกณฑ์การพิจารณาผลการทดสอบการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ.....	114
4 รายชื่อผู้แทนชุมชนที่ได้รับคัดเลือกเพื่อทดสอบรูปแบบที่สร้างขึ้น	186
5 ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการบรรยาย	201
6 ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน.....	202
7 ผลการทดสอบการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ	202
8 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการจัดกิจกรรมทั้ง 3 วิธี.....	202
9 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพประเด็นการสร้างเกี่ยวสัมพันธ์ในการจัดการ ท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ	204
10 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัด	389
11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว จำแนกตาม ระดับภาคี.....	391
12 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	395
13 สรุประดับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	413
14 เจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ผลกระทบทางลบ).....	414
15 เจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ผลกระทบทางบวก).....	420
16 เจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านนักท่องเที่ยว.....	426
17 เจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ด้านภาคีภายในชุมชน	430

ตาราง	หน้า
18 สรุประดับเจตคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่าง ๆ	435
19 ทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	436
20 สรุประดับทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว	457
21 ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนา การท่องเที่ยวในชุมชน	458
22 ความต้องการประเด็นการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ (เรียงตามลำดับ ความต้องการ 3 ลำดับแรก)	459
23 ความต้องการรูปแบบการเข้าร่วมเสริมสร้างศักยภาพ (เรียงตามลำดับ ความต้องการ 3 ลำดับแรก)	462
24 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน โดยการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการท่องเที่ยว	463
25 เหตุผลและความต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	468
26 การพัฒนาและบูรณาการการท่องเที่ยว	471
27 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการด้านการตลาดของชุมชน	475
28 ภาพรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	480
29 ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดเพชรบุรี	481
30 ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	482
31 ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม	483
32 ข้อเสนอแนะการพัฒนาศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร	484
33 ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ ของคนในชุมชน จังหวัดเพชรบุรี	485

34	ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ ของคนในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	486
35	ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ ของคนในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม.....	487
36	ข้อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพ ของคนในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร	488
37	ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดเพชรบุรี	489
38	ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	490
39	ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดสมุทรสงคราม	491
40	ข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน จังหวัดสมุทรสาคร	492
41	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดเพชรบุรี	493
42	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	495
43	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดสมุทรสงคราม	498
44	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดสมุทรสาคร	500
45	ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดเพชรบุรี	503
46	ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	505

ตาราง	หน้า
47 ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม	507
48 ความพึงพอใจด้านการตลาดการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร	509
49 ความต้องการการพัฒนากการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดเพชรบุรี	511
50 ความต้องการการพัฒนากการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	512
51 ความต้องการการพัฒนากการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม	514
52 ความต้องการการพัฒนากการท่องเที่ยวในชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร	515
53 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จังหวัดเพชรบุรี	517
54 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	517
55 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จังหวัดสมุทรสงคราม	518
56 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ จังหวัดสมุทรสาคร	518
57 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดเพชรบุรี	519
58 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	521
59 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดสมุทรสงคราม	522
60 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป จังหวัดสมุทรสาคร	524

ตาราง	หน้า
61 ผลการทดสอบก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็น การสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวในชุมชนด้านความรู้.....	526
62 ผลการทดสอบก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็น การสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ด้านเจตคติ	528
63 ผลการทดสอบก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในประเด็น การสร้างเกลียวสัมพันธ์เพื่อจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ด้านทักษะ หรือการปฏิบัติ.....	529
64 จำนวนและร้อยละของผลการประเมินความพึงพอใจในกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพประเด็นการสร้างเกลียวสัมพันธ์ในการจัดการ ท่องเที่ยว.....	530
65 สรุปการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในด้านความรู้ เจตคติ และ ด้านทักษะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้ง 4 ชุมชน	531

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 วิเคราะห์ SWOT ของการท่องเที่ยวจังหวัดภาคกลางตอนล่าง.....	13
2 องค์ประกอบของ 5 เหลี่ยมมหัศจรรย์	14
3 วงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kurt Lewin	69
4 บทบาทในการร่วมกำหนดปัญหา และเลือกแนวทางปฏิบัติการ	71
5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	92
6 ทดสอบเครื่องมือที่ตลาดน้ำคลองลัดพลี จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2549	105
7 กระบวนการสะท้อนความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	185
8 แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม.....	194
9 แผนปฏิบัติการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว (ชุมชน)	195
10 กระบวนการการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	208
11 วงจรการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมีพลวัต อย่างต่อเนื่อง.....	284
12 รูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง.....	301
13 วงเล็บของการขับเคลื่อนบนเงื่อนไขของการพัฒนาศักยภาพชุมชน แบบมีส่วนร่วม	302
14 การทดสอบเครื่องมือ ที่ตลาดน้ำคลองลัดพลี จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2549	551
15 เก็บข้อมูลกลุ่ม 3 ภาติ ของชุมชนตำบลตำรังค์ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2549	552

16	เก็บข้อมูลกลุ่ม 3 ภาคี ของชุมชนบ้านพุน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2549.....	554
17	เก็บข้อมูลกลุ่ม 3 ภาคี ของชุมชนอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2549.....	555
18	เก็บข้อมูลกลุ่ม 3 ภาคี ของชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์ จังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2549.....	556
19	เก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ของชุมชนตำบลถ้ำรงค์ ชุมชนบ้านพุน้อย ชุมชนอัมพวา และชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์.....	558
20	การจัดประชุมหาข้อสรุปในการกำหนดรูปแบบการเสริมศักยภาพ ให้กับชุมชน เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 ที่เทศบาลตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	559
21	การจัดอบรมดูงาน ที่ชุมชนต้นแบบบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำปลายงู จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2550....	561
22	การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมศักยภาพ และกลุ่มผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน ของชุมชนตำบลถ้ำรงค์ ชุมชนบ้านพุน้อย ชุมชนอัมพวา และชุมชนโคกขามพันท้ายนรสิงห์.....	564
23	การสัมภาษณ์เชิงลึกนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของชุมชน ตำบลถ้ำรงค์ ชุมชนบ้านพุน้อย ชุมชนอัมพวา และชุมชนโคกขาม- พันท้ายนรสิงห์	566